

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Základní škola Frýdek-Místek, Pionýrů 400

Pionýrů 400, 738 02 Frýdek-Místek

Identifikátor školy: 600 133 796

Zřizovatel: Město Frýdek-Místek, Těšínská 1147, 738 01 Frýdek-Místek

Školský úřad Frýdek-Místek, Komenského 447, 738 02 Frýdek-Místek

Termín konání orientační inspekce: 23. - 26. května 2000

Čj.	142 146/00-11119
Signatura	on2ct108

Základní škola Pionýrů 400, 738 02 Frýdek-Místek je zařazena do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení rozhodnutím Školského úřadu Frýdek-Místek poslední změnou s účinností od 1. 5. 1999 pod čj. šk. 128/2000-Rud ze dne 9. 5. 2000.

V letošním školním roce 1999/2000 má škola v devíti ročnících 32 tříd s celkovým počtem 766 žáků, z toho 385 dívek.

Přehled učebních plánů:

1. stupeň - 1. ročník - učební plán základní školy čj. 16847/96-2, 2. až 5. ročník - ve všech ročnících se škola řídí plánem obecné školy čj. 12035/97-20.
2. stupeň - 6. až 8. ročník - učební plán základní školy, 9. ročník - rozmělněné osnovy čj. 18730/91-20. Ve třídách 6.C a 7.C - rozšířená výuka tělesné výchovy čj. 29738/96-22-50 odbíjená a košíková. Ve třídách 6.A, 6.B, 7.A, 7.B, 8.B, 9.A - rozšířená výuka matematiky čj. 21968/96-22.

Součástí školy jsou školní družina a školní jídelna.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Jazyk český

V oblasti plánování a přípravy výuky byly plněny základní ukazatele, časová dotace výuky českého jazyka odpovídá schválenému učebnímu plánu, což bylo zjištěno kontrolou třídních knih a rozvrhu hodin. Hospitované hodiny byly vedeny vyučujícími odborně i pedagogicky způsobilými pro výuku v základní škole.

Z hlediska psychohygienických podmínek lze konstatovat, že všechny učebny, ve kterých výuka probíhala, jsou vhodné pro výuku předmětu. Odbornou učebnu jazyka českého škola nemá, v jedné hodině byl vhodně použit radiomagnetofon.

Vyučující byli schopni organizačně vést výuku, jejich pokyny byly srozumitelné a požadavky přiměřené věku žáků. Během vyučovacího procesu učitelé sledovali cíl výuky.

V úvodní části vyučovacích jednotek učitelé vždy stanovili didaktický cíl. Hodiny byly věnovány učivu z oblasti mluvnice a literatury a výuka byla realizována metodami výkladu, rozhovoru se žáky, prací s učebnicí a zápisy do sešitů dle pokynů vyučujících.

Probírané učivo se časově shodovalo se zpracovanými tematickými plány. Nové učivo bylo učiteli interpretováno správně, příklady funkční, žáci byli kontrolováni a podle potřeby opravováni.

Při prověřování učiva byli vyučující objektivní, hodnocení mělo pozitivní charakter, analýza chyb byla prováděna bezprostředně po každém ukončení ústního projevu. Z hlavních didaktických zásad byla v navštívených hodinách respektována zásada přiměřenosti a návaznosti.

Oblast interakce a komunikace byla při výuce realizována dohodnutými pravidly jednání, která byla respektována a akceptována stejně jako respektování osobnosti žáka. Komunikace žáků byla na dobré úrovni, komunikace vyučujících, pohotovost a kvalita vyjadřování ve všech navštívených hodinách byla velmi dobrá.

Učitelé měli pozitivní vztah k žákům, kázeňské problémy v době inspekční činnosti nebyly zaznamenány.

Poměr výuky literatury, mluvnice a slohu je dán hodinovou dotací obsaženou v tematickém plánu, kde je rovněž zohledněna příprava a realizace slohových prací.

Všichni žáci mají k dispozici učebnice pro příslušný ročník.

Shrnutím jednotlivých atributů výuky, které jsou součástí celkového hodnocení, je možno konstatovat, že při výuce jazyka českého je oblast plánování a přípravy výuky hodnocena jako vynikající, oblast podmínek výuky jako velmi dobrá, stejně jako oblast organizace, metod a forem výuky. Učivo bylo procvičováno formami ústními i písemnými. Oblast interakce a komunikace je možno hodnotit též jako velmi dobrou.

Výuka jazyka českého je hodnocena jako velmi dobrá.

Občanská výchova

Časová dotace vyučovacích hodin je v souladu s realizovaným vzdělávacím programem Základní škola, resp. v 9. třídě výuka probíhá podle rozvolněných osnov, jejichž platnost v tomto školním roce končí. Přípravou učebních plánů se ve škole zabývá předmětová komise občanské výchovy a dějepisu, která garantuje obsah a vzájemnou návaznost učiva. Tematické plány nejsou obsahově duplicitní a výuka mezi jednotlivými ročníky je kontinuální.

Občanskou výchovu ve škole vyučují učitelé odborně a pedagogicky způsobilí pro výuku v základní škole. Výuka probíhá v kmenových třídách, jež podle subjektivního hodnocení odpovídají hygienickým normám, estetická výzdoba je na dobré úrovni. Samostatný kabinet občanské výchovy škola nemá.

Organizace hodin byla postavena na respektovaných, jasných a srozumitelných pravidlech. Struktura vyučovacích hodin odpovídala předem stanoveným výukovým cílům, výběr, pořadí a množství informací byl přiměřený a navazoval na předchozí vědomosti žáků. Učitelé střídali v průběhu práce rozmanité metody, při nichž používali učebnice, mapy a atlasy. Didaktická technika nebyla v průběhu hospitací použita. Žáci byli během vyučování aktivní, nebáli se vyslovit svůj názor a snažili se jej uplatnit. Vyučovací čas byl většinou efektivně využit, učivo bylo interpretováno věcně a odborně správně.

Žáci byli motivováni jak sdělením cíle hodiny, tak i kladením problémových otázek, častými pochvalami, povzbuzováním a průběžným hodnocením výsledků učení. Otázky vyučujících byly většinou zaměřeny na pochopení vztahů a souvislostí probíraného učiva. Během hospitací nebyli žáci zkoušeni. Úkoly byly přiměřené, žáci ve dvou sledovaných hodinách pracovali ve skupinách, při řešení úkolů jim učitelky pomáhaly. Hodnocení bylo převážně pozitivní, byla oceňována snaha, dosažený pokrok a výkon žáků. Hodiny nepostrádaly v závěru hodnocení analýzu nedostatků.

Vyučovací hodiny probíhaly podle přijatých pravidel. Spolupráce mezi žáky byla na velmi dobré úrovni, učitelé a žáci se navzájem respektovali. Ve většině hodin probíhala práce v atmosféře vzájemné důvěry, přiměřené tolerance a žáci se nebáli vyslovit své názory. Vyučující žádali po žácích věcně a jazykově správné vyjadřování. Verbální a neverbální komunikace vyučujících byla na dobré úrovni. Žáci měli většinou k výuce daného předmětu pozitivní vztah.

Na základě výše zjištěných skutečností hodnotí inspekce oblast plánování a přípravy výuky jako vynikající, podmínky výuky jako velmi dobré, organizaci, formy a metody výuky jako velmi dobré, oblast motivace a hodnocení jako velmi dobrou, úroveň interakce a komunikace jako velmi dobrou. Výsledky výuky nebyly hodnoceny.

Celkově hodnotí inspekce kvalitu vzdělávání ve sledovaných hodinách občanské výchovy jako velmi dobrou.

Cizí jazyky

Žáci 4. ročníku si mohou vybrat výuku německého nebo anglického jazyka. V posledních letech rodiče výrazně preferují volbu angličtiny. Cizí jazyky se ve všech ročnících vyučují ve tříhodinové týdenní dotaci v souladu se schválenými učebními plány. Od 7. ročníku jsou v rámci volitelných předmětů zařazeny další cizí jazyky - angličtina, němčina, italština a konverzace v anglickém jazyce. Předmětová komise se podílí na koncepčním výběru ucelených učebnicových řad, na průběžném doplňování odborného kabinetu pomůckami a literaturou, stanovuje kritéria hodnocení, sleduje návaznost tematických plánů učiva a pod. Její členové jsou seznámeni s nabídkou vzdělávacích akcí a přínosné poznatky z navštívených seminářů jsou na schůzkách předmětové komise prezentovány. Učitelé cizích jazyků organizují školní kola konverzačních soutěží, jazykové a poznávací pobyty v cizině (letos v Rakousku a Velké Británii). Bezprostřední příprava hospitovaných hodin byla u všech učitelů promyšlená a zodpovědná.

Německému jazyku učí na 1. a 2. stupni celkem pět učitelů, anglickému jazyku šest učitelů. Kromě jednoho všichni splňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti, pouze jedna učitelka (absolventka jednooborového bakalářského studia) má anglický jazyk ve své aprobaci. Všichni vyučující cizí jazyk aktivně ovládají, metodická nevyzrálость a minimální pedagogické zkušenosti se výrazněji projeví u dvou začínajících učitelů. Potřeba kvalifikovaných učitelů cizích jazyků je dlouhodobá a v dalších letech bude stále naléhavější.

Jazykové učebny nejsou z kapacitních důvodů ve škole zřízeny. Odborný kabinet je celkem dobře vybaven literaturou, slovníky, časopisy, CD, MG a video nahrávkami, je možno využívat kopírování pracovních listů. Ve většině navštívených hodin byly pomůcky funkčně a efektivně využity.

Vnější psychohygienické podmínky jsou dány prostředím kmenových učeben, které jsou prostorné a esteticky upravené. Časté střídání činností a forem práce, někdy i zařazení relaxačních prvků, zabezpečovaly příznivou pracovní atmosféru.

Hospitované hodiny byly většinou zahájeny motivačním cizojazyčným rozhovorem, ve kterém byli žáci seznámeni s cílem hodiny. Organizační pokyny byly formulovány srozumitelně, učivo navazovalo na předchozí poznatky. Volba metod a forem práce byla pestrá a přiměřená věkovému i prospěchovému složení třídy. Často byla zařazována skupinová i samostatná práce, její vyhodnocení mělo většinou charakter pozitivního posilování. Hodiny byly vedeny převážně v cizím jazyce, žáci prokazovali dobré znalosti slovní zásoby, gramatiky i globálního chápání neznámého textu. V nižších ročnících byli žáci motivováni zajímavými úkoly a soutěžemi, ve vyšších ročnících tuto roli sehrálo využití mezipředmětových souvislostí a vlastních praktických zkušeností. Pozornost byla věnována i nácviku a opravě výslovnosti. Ve většině hodin byl vytvořen prostor pro vlastní komunikaci žáků, jejich projev byl však velmi nesmělý až pasivní. Značné rezervy v interakci a rozvíjení komunikačních dovedností se projevovaly zvláště u začínajících učitelů. Sešity jsou pravidelně kontrolovány a opravovány, zápisy jsou systematické a úkoly přiměřeně náročné.

Oblast plánování a přípravy výuky byla celkově hodnocena jako velmi dobrá. Personální podmínky jsou dobré, perspektivně je nutno posílit odbornost výuky. Materiální vybavení je hodnoceno jako dobré, psychohygienické podmínky jako velmi dobré. Organizace, metody a formy práce jsou až na malé výjimky hodnoceny jako velmi dobré, rovněž tak motivování a hodnocení činností. Interakce a komunikace se u jednotlivých učitelů značně lišila, souvislý žákovský mluvní projev byl nevýrazný, v průměru je tato oblast hodnocena jako dobrá.

Kvalita výuky cizích jazyků je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Hudební výchova

Časová dotace jedné vyučovací hodiny hudební výchovy týdně odpovídá schválenému učebnímu plánu. V písemně zpracovaných tematických plánech odpovídá členění učiva do jednotlivých ročníků osnovám zvoleného vzdělávacího programu. Výběr písňového repertoáru, tanečních a instrumentálních dovedností i teoretických poznatků je přiměřený věku žáků. Hospitované hodiny byly ve všech složkách velmi kvalitně připraveny.

Převážnou část hodin hudební výchovy na 1. stupni a všechny hodiny na 2. stupni učí zkušené, pedagogicky i odborně způsobilé učitelky s aprobací hudební výchovy. Obě jsou už důchodkyně. Aby byla zachována kontinuita tradičně vysoké úrovně hudební výchovy a sborového zpěvu v této škole, je udržován kontakt s učitelkou, která je po ukončení mateřské dovolené vystřídá.

Pro výuku hudební výchovy slouží dobře vybavena odborná učebna, popřípadě herna školní družiny. Estetická úprava, podnětná výzdoba a vybavení pomůckami, zpěvníky, hudebními nástroji i reprodukcí technikou vytváří příjemné a podnětné pracovní prostředí.

Navštívené hodiny byly výborně organizačně i metodicky promyšlené. Žáci byli vedeni k dodržování zásad hlasové hygieny a kultivovanému pěveckému projevu. Zvolené metodické postupy a účinná motivace vedly k aktivnímu zapojení všech žáků. Zvláště pozoruhodný byl tvůrčí projev žáků třetího ročníku při komponování hudby k melodramu. Žáci šestého ročníku prokazovali dobré znalosti hudební nauky a dějin hudby, dokázali je aplikovat v mezipředmětových souvislostech. Pro motivaci bylo využito názorných materiálů, pomůcek, zápisů a kvalitního nástrojového doprovodu. Atmosféra hodin byla přátelská, emočně orientována, spolupráce učitelek se žáky byla mimořádná.

Hospitované hodiny i celková úroveň výuky hudební výchovy byly ve všech sledovaných oblastech hodnoceny jako vynikající.

Výtvarná výchova

Hospitované hodiny vyučovaly učitelky s odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Na 1. stupni pracuje podle plánu metodické sdružení 1. a 2. tříd a metodické sdružení 3. - 5. tříd. Předsedkyněmi jsou zkušené a úspěšné učitelky, které koordinují práci ostatních vyučujících. Učitelky jsou spolu v denním styku, vzniklé problémy se snaží řešit ve vzájemné spolupráci, velmi ochotně si předávají zkušenosti z výtvarné práce se žáky (výtvarné techniky, náměty, časová náročnost zpracování atd.). Průměrný počet schůzek metodických komisí je 5 za školní rok, o jednání jsou vedeny zápisy.

Na 2. stupni se scházejí učitelky, které tvoří předmětovou komisi asi 3x ročně, komise pracuje rovněž podle celoročního plánu a o jednáních jsou vedeny zápisy. Předsedkyně je zkušená učitelka, která vykonávala úspěšně funkci okresní metodičky výtvarné výchovy. S odbornou a pedagogickou způsobilostí je v 6. - 9. třídách vyučováno 96 % hodin (nekvalifikovaná vyučující má v úvazku jen 4 % vyučovacích hodin výtvarné výchovy).

Pro výuku nejsou k dispozici (vzhledem k prostorovým podmínkám) odborné pracovny, výuka probíhá ve kmenových třídách, které odpovídají psychohygienickým a antropometrickým požadavkům. Zejména ve třídách 1. stupně je prostředí tříd pro žáky velmi podnětné a inspirativní. Zdařilé výtvarné žákovské práce jsou prezentovány ve třídách a na chodbách (především v Malé školní galerii), pozitivně je nutno hodnotit výzdobu různých odborných pracoven, na které se žáci podílejí.

Učitelky byly na výuku velmi pečlivě připraveny, jejich tematické plány učiva jsou v průběhu roku aktualizovány, doplňovány a mají výrazný pracovní charakter. Tematické plány

korespondují s osnovami a zápisy probraného učiva v třídních knihách. V průběhu inspekce nebylo zjištěno žádné závažné opoždění v probíraném učivu. Plnění osnov je v průběhu školního roku kontrolováno, předsedkyně metodických sdružení a předmětové komise jsou garanty odborné úrovně daného předmětu a předávají informace vedení školy.

Žáci školy se účastní různých výtvarných soutěží, za výrazné úspěchy lze považovat umístění v celostátní soutěži Skleněný střípek (1.stupeň) a dlouhodobou spolupráci s hnutím Na vlastních nohou (2. stupeň - Stonožka).

Cíle hodin byly jasně stanoveny, na konci vyučovací hodiny jsou žáci vždy seznamováni s tím, co budou dělat v příští hodině, je vždy udána technika, formát, potřeby a námět. Je vždy objasněno, jak se učivo vztahuje k predešlému. Běžné je funkční a neformální využívání obrazového materiálu z různých výtvarných publikací. Učitelky usilují o vytváření uvolněného a přátelského ovzduší v hodinách, je pamatováno na aplikace různých hledisek a příkladů. Vhodným způsobem je rozvíjeno výtvarné myšlení a kreativita, posilování osobnosti a nebojácnost v přístupu k předkládaným problémům. Žákům je dopřána radost z objevování jako východisko aktivního přístupu ke světu. Vyučovací čas je účelně využíván, velmi dobře je využíváno vstupní a průběžné motivace, při taktním hodnocení jsou respektovány dispozice žáků a jejich snaha o pokrok, kolektivní práce rozvíjejí smysl žáků pro kooperaci a vzájemnou toleranci. Frekvence známek je přiměřená charakteru předmětu.

Výtvarný projev žáků je podřízen jejich myšlenkám, nikoliv výtvarnému diktátu vyučujících.

Celkově je úroveň výtvarné výchovy hodnocena jako velmi dobrá.

Přírodovědné předměty (matematika, fyzika)

Inspekce porovnávala učební plány s platným rozvrhem hodin a žádné závady v časové dotaci sledovaných předmětů nezjistila. Učitelé používají své tematické plány a aktuálně je upravují. Inspekce zjistila nejen stav jejich plnění, ale namátkou také formální shodu s platnými učebními osnovami a se zápisy v třídních knihách. Ani v této kontrolované oblasti nebyly nalezeny žádné významnější závady. Během řízeného rozhovoru se členy předmětové komise matematiky a fyziky však učitelé vyslovili názor, že časová dotace 4 h/týden je v matematice nedostatečná a ve třídách, kde je takto stanovena, by se měla zvýšit. V závěru inspekční zprávy je formulováno příslušné doporučení.

Nabídka volitelných a nepovinných předmětů je ve sledované oblasti naplněna pouze Cvičením z matematiky, což však s ohledem na ostatní vyučovací předměty představuje nabídku dostatečnou. Žáci, zvláště ve třídách s rozšířeným vyučováním matematice v 6. a 7. ročníku, mají o předmět velký zájem. Navíc pro nadšence škola každým rokem plánuje a realizuje pobyt v přírodě s vyučováním (matematické soustředění). Naopak pro některé prospěchově slabé žáky je nabízena pomoc v době mimo vyučování, v 7. a v 9. ročníku je takto zařazena též dobrovolná půlroční příprava k přijímacím zkouškám na víceleté gymnázium a střední školy.

Plánované cíle a bezprostřední příprava k jejich naplnění je u většiny pedagogů v souladu s didaktickou zásadou soustavnosti, u některých pak výrazně navíc též se zásadou spojení teorie s praxí.

Všichni vyučující matematiky a fyziky získali vzdělání, které jim poskytuje odbornou a pedagogickou způsobilost podle vyhlášky č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Vedení školy mezi ně rozdělilo všechny vyučovací hodiny těchto předmětů. Začínající učitelce je podle jejího vlastního vyjádření ochotně a účinně poskytována pomoc ze strany zkušenějších pedagogů.

Vedle personálních podmínek jsou nadprůměrné též podmínky materiální a psychohygienické.

Škola disponuje velmi dobře zařízenou specializovanou odbornou učebnou pro fyziku, pro oba předměty jsou některé výukové programy aplikovány v počítačové učebně. Ostatní výukové prostory svým vybavením odpovídají psychohygienickým zásadám. V některých učebnách jsou trvale připojeny zpětné projektory, ve všech třídách jsou vhodně instalovány magnetické tabule. Učitelé mají k dispozici potřebné a dostatečně moderní učební pomůcky; během inspekce bylo jejich účelné používání zaznamenáno jak ve fyzice, kde se vedle demonstračních konaly i frontální pokusy, stejně i v matematice. Didakticky efektivní jsou pomůcky připravené v rámci domácích úkolů; práce s takovými byla během inspekčních hospitací rovněž pozorována. Pro každý předmět slouží příruční knihovna odborné literatury, která je v přiměřeném rozsahu dostupná i žákům. Pro učitele škola předplácí odborný metodický časopis. Učební prostředí je podle subjektivního posouzení průměrně estetické.

Učitelé tvoří strukturu hodin přiměřeně k věku žáků i k výukovým cílům. Nezbytné organizační pokyny vydávají jasně a srozumitelně. Výběr (sled a množství) informací provádějí úměrně k náročnosti učiva a k věkovým zvláštěnostem žáků. V individuálním případě ve fyzice (úvod do učiva o vesmíru) mohl být výběr informací ucelenější a jeho realizace mohla být s ohledem na předběžné znalosti patnáctiletých žáků formálně i obsahově náročnější. Vyučující nejčastěji využívají rozmanité frontální vyučovací metody, skupinová výuka nebyla zaznamenána. Ve vyučování se používají schválené učebnice, didakticky velmi efektivní je práce s pracovními sešity. Jeden vyučující konkrétně prokázal, že vede žáky k aktivnímu vyhledávání a využívání informací prostřednictvím Internetu. Střídání metod a stylů, změny v tempu a další faktory organizace hodin odpovídají psychohygienickým požadavkům. Vyučovací čas je v hodinách efektivně využíván. Učivo je většinou interpretováno věcně správně.

Jako vstupní motivační metody jsou nejčastěji používány různé formy opakování, procvičování nebo diagnostikování znalostí, nikdy však během inspekčních hospitací nebylo pozorováno užití ústního zkoušení. Vytvoření účinné zpětné vazby může být pak pro některé učitele obtížné a může vést k nesprávnému hodnocení žáků. Velmi často bylo v průběhu výuky (obzvláště vhodně ve fyzice) sledováno navozování životních zkušeností žáků. Při učitelských kontrolách samostatné činnosti žáků bylo několikrát pozorováno užití motivačních výzev jako prostředku pozitivního posilování.

Nejobvykleji užívanou metodou pro prověřování znalostí je písemné zkoušení. V několika hodinách byla tato metoda sledována v alternativě aplikované na určitý počet žáků u tabule. Korekce byly obvykle prováděny vzájemně mezi žáky, chyby analyzovány a výsledky pak podle učitelova klíče vyhodnocovány. Většina vyučujících kontroluje žakovské sešity. Na konci hodin je prováděno shrnutí nových informací, zřídka bylo sledováno též závěrečné hodnocení výkonů žáků.

Slušné chování ve vyučování i během přestávek a zdvořilé vystupování žáků dokazují, že dohodnutá pravidla jednání jsou známá, akceptovaná a respektovaná. Žáci projevují k výuce pozitivní vztah. Projevy nežádoucího chování nebyly zaznamenány.

V téměř všech sledovaných hodinách bylo vystupování vyučujících dominantní, někdy dokonce poznamenané malou trpělivostí pro respektování osobnosti žáka. Tento vztah negativně ovlivňuje rozvíjení komunikativní schopnosti žáků.

Plánování a přípravu výuky matematiky a fyziky hodnotí inspekce jako velmi dobrou.

Pro personální podmínky vyučování je charakteristická věková vyváženost konkrétní skupiny vyučujících. Škola má dostatek vhodných výukových prostor a je nadprůměrně vybavena učebními pomůckami. Podmínky výuky (personální, materiální a psychohygienické) jsou proto hodnoceny jako velmi dobré.

Účelnost a vhodnost organizace výuky, použitých forem a metod práce je hodnocena jako velmi dobrá. Účinnost motivace a způsobů hodnocení žáků ve vyučovacím procesu je snížena absencí ústního zkoušení - hodnocení této oblasti je provedeno stupněm dobrý. Interakce a komunikace nemá zvláště ve směru od žáků k učitelům dostatečně dobrou úroveň, jde však o průměrný stav.

Úroveň vzdělávání v matematice a ve fyzice je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Zeměpis

Výuka hospitovaného předmětu probíhala podle schválených učebních dokumentů. Učební osnovy jsou učiteli po předchozí domluvě v metodické komisi rozpracovány do rámcových tematických plánů schválených vedením školy. Porovnáním zápisů v třídních knihách s tematickými plány a schválenými učebními dokumenty bylo zjištěno, že týdenní dotace odpovídají učebním plánům. Při plánování výuky nedochází k obsahové duplicitě a kontinuita výuky předmětu mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Škola nenabízí možnosti volitelných či nepovinných předmětů se zeměpisným zaměřením. Příprava učitelů na výuku byla velmi dobrá a promyšlená. Výukové cíle korespondovaly se současným stavem teorie a praxe.

Všechny čtyři vyučující předmětu splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a jsou pro svůj předmět aprobováni. Ve škole je zřízena polo odborná učebna zeměpisu, která se však současně využívá jako kmenová třída. Výukové prostory s jednou výjimkou odpovídaly základním psychohygienickým požadavkům a byly esteticky vkusně upraveny. Dle vyjádření vyučujících i osobní kontroly inspektora je učebních pomůcek pro zeměpis dostatek, jsou využívány účelně, a dle finančních možností jsou průběžně doplňovány a modernizovány. Odborná knihovnička je dobře vybavena včetně časopisů (Lidé a Země, Zeměpisné rozhledy) a videonahrávek. Žákům je formou zápůjček umožněno příslušnou literaturu využívat. Z didaktické techniky je v hodinách nejvíce využíván videoprojektor, meotar, případně promítací přístroj KP 8. Schválené učebnice pro žáky jsou vesměs nejnovějších vydání.

Struktura vyučovacích hodin odpovídala výukovým cílům, které byly průběžně sledovány, zřejmá byla návaznost na předchozí vědomosti a znalosti žáků. Organizační pokyny byly jasné, srozumitelné a přiměřené věku žáků. V hospitovaných hodinách se střídaly frontální činnosti s činnostmi skupinovými i individuálními. Vyučující probíranou látku vhodně aktualizovaly, případně využívaly příkladů z praxe a někdy i mezipředmětových vztahů. Sešity žáků jsou na různé úrovni, ale jsou pravidelně kontrolovány i hodnoceny. V hodinách bylo systematicky pracováno se školními atlasy, nástěnnými mapami, pracovními listy a učebnicemi. Probírané učivo bylo interpretováno věcně správně.

V hospitovaných hodinách byl patrný pozitivní vztah mezi vyučujícími a žáky, převládalo prostředí důvěry a vzájemné tolerance. Sami žáci projevovali o výuku předmětu zájem a byli aktivní. Projevy nežádoucího chování žáků nebylo ve sledovaných hodinách zaznamenáno.

Vzhledem ke sledovaným jevům je výuka zeměpisu ve škole hodnocena jako velmi dobrá.

Tělesná výchova

Časová dotace předmětu odpovídá schváleným učebním plánům. Ve všech ročnících a třídách je tělesná výchova (dále jen TV) vyučována s dvouhodinovou týdenní časovou dotací. Výjimku tvoří třídy s rozšířenou výukou TV (6.C a 7.C), ve kterých je předmět vyučován tři hodiny týdně. Tematické plány vyučujících jsou pečlivě zpracovány, jsou v souladu s učebními dokumenty a kontinuita výuky TV mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Všechny hodiny jsou vyučovány učiteli s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí, což značně přispívá ke kvalitě výuky.

Třídy z rozšířenou výukou TV mají zřízen nepovinný předmět sportovní a pohybové aktivity v rozsahu čtyř vyučovacích hodin týdně. Pro žáky sedmých tříd jsou každoročně organizovány lyžařské výcvikové kurzy a žáci devátých tříd mají možnost absolvovat turisticko-sportovní kurz. V rámci povinné výuky probíhá plavecký výcvik žáků 1. stupně základní školy.

Pro výuku TV je využívána vlastní tělocvična, menší posilovna a suterénní prostory, kde jsou umístěny stoly na stolní tenis. Venkovní sportovní areál zahrnuje atletický běžecký ovál (200m) včetně 60m rovinky, sektory pro skok daleký a vrh koulí, travnaté hřiště a hřiště pro košíkovou s betonovým povrchem. V rámci pronájmu se využívá plavecký bazén a pro bruslení víceúčelová hala. Materiální vybavení sportovním náčiním a nářadím je velmi dobré a náčiní je pravidelně doplňováno. Psychohygienické podmínky výuky lze vzhledem k prostorovým možnostem hodnotit jako dobré (v tělocvičně probíhá většinou současná výuka dvou skupin) až velmi dobré (venkovní areál).

Struktura vyučovacích hodin odpovídala věkovým zvláštnostem, pohlaví žáků a výukovým cílům. Žáci jsou systematicky vedeni k pořadovosti a dodržování bezpečnostních zásad. Organizační pokyny vyučujících byly jasné a žákům srozumitelné. V hospitovaných hodinách bylo umožněno úspěšné uplatnění všech žáků, jejich fyzické zatížení bylo odpovídající a efektivita využití vyučovacího času byla vysoká. Vyučující využívali správných metodických postupů, praktické ukázky doplňovali teoretickým výkladem z oblasti provádění techniky i pravidel probíraných atletických disciplín. Učitelé se snažili pracovat s žáky individuálně a průběžně opravovali jejich chyby v technickém provedení. Ve všech hodinách byla zařazena vhodná relaxační cvičení a byly dodržovány psychohygienické zásady.

Motivace a hodnocení vyučujícími bylo kladné, sami žáci byli vesměs aktivní a k výuce projevovali pozitivní vztah. V závěru hodin bylo prováděno hodnocení výkonů žáků, které obsahovalo analýzu chyb.

Komunikace mezi učiteli a žáky byla založena především na vzájemné důvěře, osobnost žáků byla respektována. Projevy nežádoucího chování žáků nebyly v hospitovaných hodinách zaznamenány.

Většina sledovaných jevů má velmi dobrou úroveň, personální podmínky jsou vynikající. Kvalita vzdělávání v tělesné výchově je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry jsou stanoveny na základě analýzy podmínek školy a prostředí, ve kterém se škola nachází. V koncepčních záměrech je nabízena žákům a jejich rodičům z okresního města i spádových obcí možnost studia ve třídách s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů a tělesné výchovy, kde dívky se zaměřují na odbíjenou, chlapci na házenou. Pro kvalitní výuku těchto předmětů jsou vytvořeny velmi dobré personální i materiální podmínky. Vzhledem k těmto okolnostem jsou koncepce a stanovené cíle reálné. Koncepční záměry jsou přijaty a podporovány pedagogickými pracovníky, rodiči i zřizovatelem. Během inspekce byly aktuální učební plány detailně porovnány se schválenými učebními plány a žádné nesrovnalosti

nebyly zjištěny. Při plánování jsou využívány především podněty a připomínky předsedů předmětových komisí. Nabídka výuky nepovinných předmětů zahrnuje převážně oblasti sportovních činností a na 2. stupni představuje 20 vyučovacích hodin týdně.

Celoroční plán práce školy uvádí tyto hlavní úkoly: úkoly v oblasti výchovně vzdělávacího procesu, řídicí a kontrolní činnosti, oblast zlepšování personálních a materiálně technických podmínek a ostatní činnosti školy. Jednotlivé úkoly jsou konkretizovány v týdenních plánech práce, které zahrnují přesné termíny a zodpovědnost jednotlivých pracovníků.

Koncepce školy je promyšlená, vychází ze zájmu rodičovské veřejnosti a prostorových, materiálních a personálních podmínek. Systém plánování je ucelený včetně vymezení základních cílů v jednotlivých oblastech práce školy. Podíl pracovníků na jeho dotváření je zřejmý. Tato oblast je hodnocena jako velmi dobrá.

Organizování

Ředitel školy má promyšleně a velmi pečlivě zpracováno organizační uspořádání. Pro všechny pracovníky školy jsou vymezeny kompetence. Pro každou funkci pak existuje tzv. náplň práce. Po rozhovorech s jednotlivými vedoucími i ostatními pedagogickými pracovníky a ředitelem lze konstatovat, že organizační struktura umožňuje účinné řízení školy.

Součástí rozšířeného vedení jsou kromě ředitele a zástupkyň ředitele školy pro 1. a 2. stupeň i vedoucí vychovatelka školní družiny, vedoucí školní jídelny a vedoucí útvaru provozu (školník). V odůvodněných případech je na porady tohoto vedení zvána i výchovná poradkyně.

Kontrolou povinné dokumentace dle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjištěno, že dokumentace je vedena řádně a úplně na předepsaných tiskopisech.

Ochrana osobních dat všech pracovníků školy je zajištěna.

Jako poradní orgány jsou ustanoveny a využívány mimo pedagogické rady také tzv. širší vedení školy - předmětové komise a metodické sdružení 1. stupně. Všichni pracovníci školy mají přístup k potřebným informacím, které získávají na pracovních poradách, v týdenních plánech a na nástěnce ve sborovně. Aktuální informace jsou předávány osobně v denním styku. Žáci jsou informováni především svými třídními učiteli a relacemi ve školním rozhlase. Rodiče získávají potřebné informace sděleními v žákovských knížkách, na třídních schůzkách a dnech otevřených dveří (celkem 4x ročně) a formou nástěnky Rady rodičů. V případě závažných kázeňských přestupků nebo při výrazném zhoršení prospěchu jsou rodiče zváni do školy prokazatelným způsobem (doporučenými dopisy).

Organizace vyučování je vzhledem ke značnému počtu dojíždějících žáků a rozvrhovým problémům (jedna tělocvična a jedna učebna IVT) zvládnuta velmi dobře a odpovídá obecně závazným právním předpisům.

Škola se na veřejnosti prezentuje vhodným způsobem (viz. další významná zjištění).

Výroční zpráva školy poskytuje dostatek informací a zároveň slouží jako zdroj sebehodnocení.

Oblast kvality a funkčnosti organizačního uspořádání školy a informačních systémů je hodnocena jako vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

V průběhu inspekce bylo sledováno jednání vedoucích pracovníků s podřízenými. Vedení školy se snaží přesvědčit vyučující nejen o nutnosti profesionálního přístupu k pedagogickému procesu, nýbrž i citlivému přístupu k jedinci, jeho individualitě, k problémovým i talentovaným žákům. Při vedení svých pracovníků využívá ředitel především formu diskuse, případně

domluvy.

Operativní řízení je jako celek funkční, účinné a navazuje na plánování a kontrolu jednotlivých činností. Pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků jsou vytvořeny velmi dobré podmínky. Ředitel školy podporuje další vzdělávání učitelů i žákovské aktivity. Učitelé jsou vedeni ke vzájemným hospitacím, pro začínající jsou určeni uvádějící učitelé. Úplná odborná a pedagogická způsobilost přesahuje 85%, nevýhodou je vyšší průměrný věk pedagogických pracovníků.

Ředitel má vytvořen systém pravidelného hodnocení pracovníků, kritéria jsou všem známa.

Systém, rozsah, efektivnost vedení a motivování pracovníků jsou hodnoceny jako vynikající.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly vzhledem k organizační struktuře je zakotven v celoročním plánu práce a upřesněn v týdenních plánech. Kontrola výchovně-vzdělávacího procesu je zaměřena především na hospitační činnost ředitele a jeho zástupkyň včetně vzájemných náslechlů v rámci předmětových komisí. Hospitace bývají učitelům oznamovány většinou jednu hodinu předem, u začínajících učitelů i dříve. Po každé hospitaci provádí vedoucí pracovník s učitelem rozbor vyučovací hodiny s následným písemným zápisem. Kontroly třídních knih jsou prováděny týdně, u ostatní dokumentace namátkově. Hospodaření školy je kontrolováno pravidelně a systematicky. V případě zjištěných nedostatků jsou přijímána opatření k jejich nápravě.

Systém, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů jsou hodnoceny jako vynikající.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita řízení školy je celkově hodnocena jako vynikající.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výpočetní a informační technika

Škola má poměrně kvalitně zařízenou odbornou učebnu výpočetní techniky. K dispozici je 15 žákovských pracovišť (6 ks s procesorem Pentium 333, 9 ks 486 SX) spojených do sítě řízené výkonným serverem (Pentium 433, 500 MHz). Pracoviště s modernějšími počítači jsou připojena k Internetu, v učebně je také scanner a laserová tiskárna. Žáci školy se pod vedením zkušené učitelky připravují na okresní soutěž v počítačové grafice.

Učitelé mají vedle již zmíněných počítačů možnost uskutečňovat svou přípravu na solitérním počítači v učitelské knihovně, který ji svým softwarovým vybavením včetně připojení k Internetu a příslušenstvím (laserová tiskárna) povyšuje na informační centrum školy.

Odborná učebna výpočetní techniky umožňuje samostatnou práci způsobem 1 žák-1 osobní počítač. Žáci i učitelé mají přístup k Internetu a ke kvalitnímu příslušenství. V učebně se realizuje vyučování aplikací výukových počítačových programů. Hodnocení vybavení školy výpočetní a informační technikou - velmi dobré.

- V letošním školním roce vyučující organizovali školní kola olympiád v českém jazyce, matematice, biologii a zeměpisu. Dále byla pořádána Pythagoriáda pro šesté a sedmé třídy, matematická soutěž Klokan, soutěže v sólovém zpěvu a skoku vysokém. Nejlepší žáci ze školních kol pak reprezentují školu ve vyšších postupových kolech. Největších úspěchů dosahují žáci především v soutěžích sportovních a matematických. Jako příklady lze uvést druhé místo v oblastním kole ve vybíjené a páté místo v házené chlapců. Vítězství v okresním kole malé kopané, druhá místa v odbíjené dívek a družstev starších i mladších žáků v atletickém Poháru rozhlasu. Výborných individuálních výsledků včetně prvních míst dosahují v rámci okresu žáci v matematické olympiádě, Pythagoriádě a Archimediádě.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Inspekční podkladová dokumentace
- Změna o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení rozhodnutím Školského úřadu Frýdek-Místek poslední změnou s účinností od 1. 5. 2000 pod čj. šk. 128/2000-Rud. ze dne 9. 5. 2000
- Schválené učební plány a učební osnovy
- Povinná dokumentace podle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Celoroční plán práce školy na školní rok 1999/2000
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/1999
- Zápis z jednání předmětových komisí a metodických sdružení
- Zápis z hospitační činnosti ředitele a zástupkyň ředitele školy
- Tematické plány vyučujících

ZÁVĚR

Významná pozitiva:

- Promyšlená koncepce a profilace školy, na níž navazuje personální zabezpečení výuky.
- Vynikající vedení pedagogické a personální dokumentace.
- Vysoká úroveň informačních systémů a motivování pracovníků školy.
- Velmi dobrá úroveň systému kontroly.
- 86 % hodin je ve škole vyučováno učiteli s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí
- Škola účinně pečuje o rozvoj matematicky a sportovně talentovaných žáků.
- Škola je velmi dobře vybavena výpočetní a informační technikou, rovněž vybavení sportovním nářadím a náčiním je vzhledem k profilaci školy velmi dobré.
- Vynikající úroveň výuky hudební výchovy.

Významná negativa:

- Učitelé nevyužívají pro diagnostiku žákovských vědomostí z matematiky a fyziky ústní zkoušení.
- Nízká aprobovanost vyučujících cizích jazyků.
- Současná výuka dvou skupin žáků v jedné tělocvičně.

Doporučení:

- Inspekční tým doporučuje, aby ředitel školy vzal od příštího školního roku při úpravách učebního plánu ohled na připomínku učitelů matematiky a fyziky a pokusil se po jednání s celým pedagogickým sborem zvýšit ve třídách 6. - 9. ročníku minimální počet hodin matematiky.
- Předmětová komise matematiky a fyziky by se měla soustavně zabývat
 - a) účinností různých diagnostických metod ve vyučování
 - b) možnostmi rozvíjení komunikativní schopnosti žáků

Škola využívá finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schválenému vzdělávacímu programu efektivně.

Podmínky výuky a vlastní vzdělávání jsou hodnoceny jako velmi dobré, řízení lze hodnotit jako vynikající.

Ve škole výrazně převažují pozitiva, proto je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jiří Šrubař
Členové týmu	Mgr. Ing. Petr Bujok
	Mgr. Jiří Komín
	Mgr. Karel Mareš
	Mgr. Marie Židková

Ve Frýdku-Místku dne 19. června 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 21. 6. 2000

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Jiří Nechanický

.....

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrá	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-07-03	142 166/00-11140
Zřizovatel	2000-06-30	142 163/00-11119
Rada školy	Není zřízena.	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nepodány.